

Сучасні підходи до формування професійного здоров'я студентів

Т.В. БОНДАРЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

Глобалізація економіки висуває на перший план складні завдання, вирішення яких значною мірою залежить від ефективності системи професійної освіти. По-перше, сучасне життя відзначається наявністю інформаційних та психоемоційних перевантажень, високим темпом і незвичним ритмом життєдіяльності, що підвищує фізіологічну вартість праці до надпорогової. По-друге, якісно новий рівень виробництва, переробки і поширення інформації потребує нових технологій навчання.

Мета роботи – вивчити можливість використання біологічно адекватної методики навчання у підготовці майбутнього інженера.

Виходячи з мети, були поставлені і виконані такі завдання:

- 1.Зроблений огляд літератури з питання, що вивчається.
- 2.Проаналізована доцільність використання деяких педагогічних парадигм і технологій, зокрема акмеологічна і ноосферна.

- 3.На прикладі дисципліни “Управління професійною працездатністю” було проведено дослідження щодо ефективності використання методики релаксаційно-активного викладання.

Методологічною основою роботи є точка зору, згідно з якою у навчальному процесі пріоритет віддається вихованню, а навчання розглядається як засіб виховання (Аристотель, Я.А. Коменський, К.Д. Ушинський, А.С. Макаренко, О.М. Сухомлинський). Припускаємо, що впровадження ноосферної парадигми освіти сприятиме формуванню цілісного, здоров'язоощаджувального мислення майбутніх спеціалістів, а відтак, сприятиме збереженню їхнього здоров'я протягом життя.

В результаті аналізу літератури і педагогічного досвіду була знайдена зручна для використання методика навчання, яка орієнтована на здобуття необхідних знань без шкоди для здоров'я. Це релаксаційно-активна *REAL-методика (relaxation-action learning)*). Вона була розроблена професором Н.В. Масловою у рамках педагогічної технології ноосферного розвитку. Ця методика спрямована на формування цілісного мислення студентів із застосуванням біологічно адекватних засобів і методів. Її суть полягає у створенні уявних образів навчального матеріалу (на фоні розслаблення) з подальшим перенесенням їх на папір у вигляді

малюнка (на фоні активності). Педагогічне спостереження за 50 студентами 1–2 курсів протягом 2-х років щодо її застосування при вивченні дисципліни “Управління професійною працездатністю” дало позитивний результат:

- Оскільки відбувається не формальне запам'ятовування навчального матеріалу, а індивідуальний творчий пошук, виховується працьовитість, самоорганізованість, ініціативність, потреба у свободі вибору.

- Усвідомлена, систематична робота з асоціативними образами формує системне асоціативне, природосообразне мислення.

- У порівнянні з традиційною, ефективність методики є вищою за рахунок скорочення часу на етапи засвоєння інформації.

- Апробована методика є простою, зручною і ефективною у застосуванні, тому її можна пропонувати для використання у виші при вивченні інших дисциплін.

Результати роботи є попередніми. Вони будуть використані як основа для подальшого застосування *REAL*-методики у роботі зі студентами.